

Predavanja V

☀ Tags Done

Komunikacioni kanali

Komunikacijski kanal je medijum za prenos informacija (zica, slobodan prostor, opticki kabl..).

Na jednom kraju pravimo promenu (promena napona, generisemo zvucni talas), a na prijemu tu promenu trebamo da registrujemo. Izmedju predajnog i prijemnog kraja se nalazi medijum gde moze doći do promene signala koji je poslat ili mesanja raznih signala (interferencija).

Kakav je uticaj promena (smetnje, sumovi) na izlazni signal mozemo uociti na analognim sistemima. Radio uredjaj koji prima analogni signal u prostoriji sa metalima, moze doći do gubitka signala ili pak smetnji.

Kod digitalnih signala saljemo binarni zapis. Ukoliko je interferencija mala, interna obrada, pretvaranje signala koji ide direktno kroz medijum kompezuje gresku. Ukoliko je interferencija velika, kompenzacija nece biti zadovoljena vec cemo imati veliku promenu izmedju ulaza i izlaza.

Model komunikacionog kanala je skup simbola koje saljemo i koje primamo, a opis kanala jeste matrica verovatnoca. Verovatnoca da primimo y da smo poslali x . Zbog interferencija koja je slucajnog karaktera, potrebno je da racunamo verovatnocu. Ono sto dobijamo na prijemu je slucajna promenljiva koje je zavisna od promenljive koju saljemo.

Model koji sadrzi matricu uslovnih verovatnoca gde imamo a ulaznih i b izlaznih simbola, matrica ima dimenzije $a \times b$. Ovo predstavlja diskretni komunikacioni kanal bez memorije.

Ukoliko znamo raspodelu simbola koju saljemo, mozemo da odredimo raspodelu simbola koju primamo na izlazu.

$$p(y) = \sum [p(y|x)p(x)]$$

Kolicina informacija koju mozemo da prenesemo kroz kanal. Kako su x i y slucajne promenljive koje predstavljaju ono sto se salje i sto se prima onda je medjusobna informacija, jeste kolicina informacija koja je preneti.

Gde je $H(X|Y)$ kolicina informacija koje je izgubljeno, a $H(Y|X)$ jeste kolicina koliko je suma uneseno u kanal. Potrebno je da $f(X,Y)$ bude maxkimalno, a ot mozemo da postignemo tako sto menjamo raspodelu simbola na ulazu.

Zanima nas koja je raspodela $p(x)$ je vrednost $f(x,y)$ maksimalna, a to zapravo znaci maksimalna kolicina informacija koja moze da se posalje.

Binarni simetricni kanal - ideja je da i skup ulaznih i izlaznih budu 0,1. 0 se salje sa verovatnocom $p(x)$ dobijamo 1, a sa verovatnocom $1-p(x)$ dobijamo 0. Isto je za jedinci. Gde je p verovatnoca greske.

matrica kanala:

$$n = \begin{bmatrix} 1-\alpha & \alpha \\ \alpha & 1-\alpha \end{bmatrix}$$

kapacitet:

$$C = 1 - H(\alpha, 1-\alpha) = 1 - \text{entropija raspodele}$$

medjusobna informacija:

$$\begin{aligned} I(X,Y) &= H(Y) - H(Y|X) \\ &= H(Y) - p_x(0)H(Y|X=0) - p_x(1)H(Y|X=1) \\ &= H(Y) - p_x(0)H(1-\alpha, \alpha) - p_x(1)H(\alpha, 1-\alpha) \\ &= H(Y) - H(\alpha, 1-\alpha) \\ &\leq 1 - H(\alpha, 1-\alpha) \end{aligned}$$

Uslovna entropija $Y|X$ je $p(X=0)$ sto mnozi uslovnu entropiju minus $p(X=1)$ sto mnozi uslovnu entropiju $Y|X=1$.

Kada se dostize jednakost?

Kada je $H(Y) = 1$ ili kada je Y uniformno raspodeljena. Ako je uniformno raspodeljenja $\Rightarrow Y$ takodje biti uniformno raspodelj. Na ulazu 0,1 saljemo sa istom verovatnocom, odnosno verovatno

iznosi $1/2$.

Kapacitet binarnog simetričnog kanala jednaka je:

$$C = \max H(Y) - H(\alpha, 1-\alpha) = 1 - H(\alpha, 1-\alpha)$$

Za $\alpha = 0$:

Znači da ne postoji greška i da je kanal idealan. Kapacitet je jednak jedan i kanal je predviđen za slanje 1 bita.

Za $\alpha = 1$:

Kada saljemo 0, dobijamo 1, a kada saljemo 1 na izlazu dobijamo 0. Kapacitet kanala je tada 1 zato što smo sigurni da kanal isto posto gresi i potrebno je da invertujemo izlaz kako bismo dobili ono što smo poslali.

Za $\alpha = 1/2$:

To znači da šta god posaljemo na ulazu, na izlazu dobijamo 0 ili jedinicu sa verovatnoćom $1/2$.

Potpuno nezavisno i samim tim nikako ne možemo da utvrdimo šta smo poslali. I tada je kapacitet kanala = 0.

Što je bliže 1 kanal je bolji, što je bliže 0 kanal je lošiji.

Kanal sa nepreklapajućim izlazima

Ako imamo više izlaznih simbola od ulaznih pri čemu svakom ulaznom simbolu odgovara neki izlazni gde je presek prazan skup.

Ovaj kanal se naziva besumni kanal, jer ne postoje smetnje tokom slanja.

Determinističkom obradom možemo tačno da zaključimo šta je poslato.

$$C = \max I(X, Y) = \max(H(X) - H(X|Y)) = \max H(X) = \log_2 4$$

Kapacitet ovog kanala je jednak jedinici.

Jedina je razlika što na izlazu imamo 4 simbola, od kojih su 1 i 2 reprezentuju poslatu 0, a 3 i 4 reprezentuju poslatu 1.

Binarni brisuci kanal

Vrsta kanala gde mi dopustamo da dodje do greske, ali imamo informaciju da li je doslo do greske. Sada mozemo da saljemo 0 ili jedinicu, a na izlazu 0,1 ili e. Gde e znaci da je doslo do greske. Ukoliko dodje do greske, to je sigurno greska.

Kapacitet kanala:

$$C = 1 - \alpha$$

$$H(X|Y = 0) = H(X|Y=1)=0, \text{ a } H(X|Y = e) = H(X)$$

$$p_{X|Y}(0) = p(X,Y)(0,1)/p_Y(1) = p_{Y|X}(0)*p_X(0)/p_Y(1) = 0$$

$$p_Y(1) = p(Y|X)(1|0)p_X(0)+p(Y|X)(1|1)p_X(1) = 1 - \alpha * p_X(1)$$

Uslovan raspodela:

$$p(0|1) = p(1|0) = 0;$$

$$p(0|0) = p(1,1) = 1;$$

$$p(0|e) = p_X(0)$$

$$p(1|e) = p_X(1)$$

$$\begin{aligned} H(X|Y) &= p_Y(0)H(X|Y=0) + p_Y(1)H(X|Y=1) + p_Y(e)H(X|Y=e) \\ &= p_Y(e)H(X|Y=e) = \alpha * H(X) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C &= \max(H(X) - H(X|Y)) = \max(H(X) - \alpha * H(X)) = (1 - \alpha) \max \\ &= 1 - \alpha \end{aligned}$$

Kapacitet je maksimalan za $\alpha = 0$, a jednak 1 kada je greska sigurna.

Ovde sto je vece α , znamo da je veca greska i kapacitet ka
Sto je α manje, kapacitet je veci.

Kada je α jednako e, znaci da ne mozemo da osiguramo preno

Prijemnik ima informaciju da li je doslo do greske. Pitanje s
dodje do greske, da li prijemnik ima ponovnu informaciju da t
da posalje simbol koji govori ako dodje do greske da treba da

Ukoliko zelimo n bita da posaljemo, zbog gresaka neke od bitv

da saljemo ponovo. Koliki ce da bude prosecan broj slanja uko
n bita da posaljemo. Koliko cemo prosečno morati da imamo sal
da ukupno prenesemo n puta.

Imamo N_i koliko puta je poslat bit x_i .

$$N = N_1 + N_2 + \dots + N_n.$$

Posto je kanal bez memorije, sve srednje vrednosti su iste je
isti za sve vrednosti koje se salju. $XN = m * EN_1$.

$p_i = P(N_1 = k) = p^{(k-1)}(1-\alpha)$ oznacava da je u k-tom
uspesno poslato

$$EN_1 = \sum [k * \alpha^{(k-1)}(1-\alpha)] = 1 / (1-\alpha)$$

Procenat uspesno prenesenih bitva je:

$$m / EN = 1 - \alpha = C$$

Ovo svojstvo nam omogućava da kanal definisemo drugacije.

Koliki je odnos izmedju uspesno primljenih bitova i poslatih
Ako imamo scenario sa ponavljanjem, svako ponovno slanje
nama predstavlja redudansu. $x_1 \dots x_n$ je originalna poruka, a N
dobijamo da je m/EN zapravo redudansa.

Greske nadomestujemo dodavanjem redudanse. Redudansu koju tre
unesemo jednaka je $1 - \text{kapacitet kanala}$.

Uslovna entropija

$$p(X|Y) = p(X,Y) / p_Y(Y)$$

$$H(X|Y) = \sum p_Y(k) H(X|k)$$

p_X, p_Y - marginalne raspodele

$$H(X,Y) = H(X) + H(Y|X) = H(Y) + H(X|Y)$$

Relativna entropija odnosno Kulback-Leibler-ovo rastojanje. daje nam vrednost
koliko su raspodele p i q bliske.

Da bi izraz bio definisan, ako je $q = 0$, tada je $p(X) = 0$. U suprotnom $D(p||q) = +\text{beskonacno}$.

$$D(p||q) = \sum [p(X) \log_2 p(X)/q(X)]$$

Visedimenzionalne raspodele:

$$D(p(.,.)||q(.,.)) = \sum [\sum [p(x,y) \log_2 p(x,y)/q(x,y)]]$$

Uslovne raspodele:

$$D(p(.|.)||q(.|.)) = \sum [p(X) D(p(.|x)||q(.|x))] = \sum [\sum [p(x,y) \log_2 p(y|x) / q(y|x)]]$$

$$D(p(x,y)||q(x,y)) = D(p(x)||q(x)) + D(p(y|x)||q(y|x))$$

Osobine:

- $D(p||q) \geq 0$
- $D(p(x,y)||q(x,y)) = D(p(x)||q(x)) + D(p(y|x)||q(y|x))$
- za raspodelu gde je q priblizno p , mozemo da radimo kod, ali to nije idealan kod i za koliko:
 $n_V \geq H(p) + D(p||q)$ - pogresan kod - Shannanovo tvrdjenje

Uzajamna (medjusobna) informacija:

$$X = x \text{ i } Y = y$$

$$I(x,y) = I(y) - I(y|x) = -\log_2 p(Y) + \log_2 p(Y|X) \\ = \log_2 p(x,y)/p(x)*p(y)$$

informacija koju x i y zajedno nose, informacija koju nosi y i informacija koju nosi y kada je x poznato.

Uzajamna informacija:

$$I(X,Y) = \sum [\sum [p(x,y) \log_2 p(x,y)/p(x)*p(y)]] = D(p(x,y)||p(x)*p(y))$$

Za uslovne raspodele:

$$I(X, Y | z_0) = \sum [\sum [p(x, y | z_0) \log_2 p(x, y | z_0) / p(x | z_0) p(y | z_0)]]$$

odnosno:

$$\begin{aligned} I(X, Y | Z) &= \sum [p(z) I(X, Y | z)] \\ &= \sum [\sum [\sum [p(x, y, z) \log_2 p(x, y | z) / p(x | z) p(y | z)]]] \end{aligned}$$